

OMSLAG

Het heiligenboek

Caspar, Melchior en Balthasar. De Drie Wijzen *Tom Zwaenepoel*

Een van de mooiste verhalen uit het Nieuwe Testament vertelt hoe de „magiërs uit het Oosten” door een wonderbare ster naar Jezus’ geboorteplaats worden geleid. Ze eren Hem en laten kostbaarheden achter: goud, wierook en mirre. Wanneer een engel hen waarschuwt om niet terug te keren naar koning Herodes in Jeruzalem, trekken ze via een andere weg naar hun vaderland. Over hun verdere leven bestaan slechts legenden. Ze zouden door de apostel Tomas gedoopt en tot bisschop zijn gewijd, samen kerstfeest hebben gevierd en kort nadien zijn gestorven. Er bestaan grote meningsverschillen over de identiteit van de magiërs. Vast staat dat ze uitmuntten in wijsheid, vroomheid en deugden, en dat ze zijn ingewijd in de sterrenkunde. Behalve de Bijbelse benaming „magiërs” (priestergeleerden) duikt in de derde eeuw de term ‘koningen’ op, verwijzend naar de psalmen (72, 10). In volksverhalen worden ze ook ‘wijzen’ genoemd vanwege hun verstand en hun ervaring in alle kunsten. Uitgaande van de gaven (goud, wierook, mirre) besluit de antieke kerkauteur Ori-

genes in de derde eeuw dat ze met z’n drieën zijn. Vanaf het pontificaat van Leo de Grote (vijfde eeuw) wordt uitgegaan van dit aantal. Ook over de ster bestaat onduidelijkheid. Voor Remigius van Reims is de ster de heilige Geest, voor Johannes Chrysostomus een engel en voor Fulgentius van Ruspe een nieuwe ster die door stand, licht, omloop en duur verschilt van alle andere sterren. Een andere interpretatie onderscheidt behalve de ‘echte’ ster ook nog een geestelijke ster (het geloof in hun hart), een onstoffelijke ster (een engel die waarschuwt voor Herodes), een menselijke ster (Maria) en een bovennatuurlijke ster (Christus). Driekoningendag is na Pasen het oudste christelijke feest: het wordt al in de tweede eeuw gevierd. Voor de vroege christenen is de Openbaring van de Heer (Epifanie) belangrijker dan het feest van Jezus’ geboorte, dat populair wordt in de vierde eeuw. Door de hulding van de magiërs, koningen of wijzen uit het Oosten wordt de goddelijkheid van de pasgeboren Koning voor het eerst zichtbaar. De geschenken die ze voor Hem mee-

nemen zijn de aardse symbolen waarmee Hij wordt bekleed. Goud komt de koning toe en staat symbool voor zijn koninklijke goddelijkheid, waardigheid, wijsheid en brandende liefde. Wierook hoort bij de goddelijke aanbidding en is het symbool voor gebed, hulding en offer. Mirre verwijst naar het heil in God en symboliseert Jezus’ zalving, duidend op zijn sterfelijkheid. In het geboorteverhaal van Jezus belandt het goud dus niet in een kasteel, maar in de harde kribbe van een arme hut. De stal is geen koninklijke zaal, de kribbe geen troon, de ouders niet adellijk. De magiërs ondernemen een lange en moeilijke reis via onbekende wegen op zoek naar Jezus. Ze aarzelen niet om alles achter te laten. Ze doorstaan vermoedenissen en ontberingen, maar verliezen de moed niet en gaan door. Ze bewandelen hun levensweg als open en zoekende mensen. Ze staan symbool voor al wie op zoek is naar waarheid, rechtvaardigheid, liefde, naar een vertrouwenspersoon. Wie de ster van het geloof als oriëntering volgt, komt bij de bron van het licht dat ‘onze’ nacht verlicht. Die bron is Jezus,

het „licht voor de wereld” (Johannes 8, 12). Wanneer de ster stil blijft staan boven Jezus’ geboorteplaats, worden de magiërs uit het Oosten „vervuld van diepe vreugde” (Matteüs 2, 10). Als we bereid zijn om de ster te zien, volgen vreugde en geluk als beloning. Hiervoor moeten we alleen de tekens doorgronden waarmee God ons roept en leidt. Als we de wieg zien, moeten we ook naar de hemel kijken. Dan zullen we vaststellen dat we ons vaak meer verheugen over wat we verloren hebben en opnieuw vinden, dan over wat we al altijd in ons bezit hebben. De magiërs reizen via een andere route naar hun land en ontkomen zo aan Herodes. Ze passen zich niet aan de mentaliteit van hun tijd aan. Ze beslissen om te veranderen door de vernieuwing van hun denken. Ze durven een andere weg in te slaan.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, 345 blz., 19,95 euro, ISBN 978 90 209 8041 7.

Omroep

6 januari, 22.50 uur, IKON via Nederland 2. In *Holland Doc* de documentaire *Bloody Mondays & Strawberry Pies*, over de creatieve kracht van... verving. Volgens regisseur Coco Schrijber zijn we het vermogen kwijt om niets te doen. Voor haar is verving een intrigerende emotie die zowel positief en negatief kan zijn en die ons dwingt te bedenken waarom we doen wat we doen.

12 januari, 23.25 uur, IKON via Nederland 2. In *Lux*, verdiepend magazine over religie, kunst, cultuur en samenleving, aflevering 2 in de serie *Grote denkers over de toekomst*, vandaag *Beschaving geeft ruimte aan verschil*. Hoe gaan we om met verschillen in levensovertuiging en cultuur en welke rol speelt religie hierbij? Kunnen we het diepgaand met elkaar oneens zijn, zonder het wederzijdse respect te verliezen?

De vrome kudde

Sterk Ingezonden door Urbain Vrijdaghs

Een cafébaas staat bekend om zijn onnoemelijke oerkracht. Zo perst hij met de hand een citroen kurkdroog. Sinds jaar en dag loopt een weddenschap waarbij 1.000 euro klaarliggen voor wie er in slaagt nog één druppel uit de uitgeperste citroen te knippen. Vele stoere binken hebben het geprobeerd, niemand is het ooit gelukt.

Op een avond komt er een klein, schriel mannetje met bokaalbrilglazen het café binnen en zegt droogweg dat hij aan de weddenschap wil deelnemen. Na enkele momenten van verbazing ligt de hele cafébevolking plat van het lachen. Zodra iedereen is uitgelachen, neemt de barkeeper een citroen en een glas. Hij perst met een hand de citroen helemaal uit en geeft wat rest door aan de schriële uitdager. Die pakt de uitgeperste citroen vast en knijpt er nog drie, vier druppels uit.

Monden vallen open van verbazing en iedereen wil weten van het ventje:

– Ben jij soms smid? Bouwvakker? Houthakker?

Zegt het mannetje doodgevoerd:

– Nee hoor, ik werk bij de belastingen.

Koud Ingezonden door Marie-Rachel De Smedt

Twee Eskimo’s stappen door de sneeuw naar huis. Plotseling wijst de ene en roept:

– Help, je iglo is verdwenen!

Waarop de andere:

– Stom van me, ik heb het strijkijzer laten opstaan...

VLAAMSE PUZZELS
DEPUZZELAAR
Uitgeverij Jacques Gilliéron bvba
Antwerpen Telefoon (03)658.91.53 - 658.00.53

Zweedse kruiswoordpuzzel.
Méér van deze Zweedse puzzels vindt u in de volgende Vlaamse puzzeltijdschriften van ‘De Puzzelaar’ t.w. De Stad Stockholm en De Viking.
Bij uw dagbladhandelaar verkrijgbaar.

Oplossing van de puzzel van vorige week: STRIPBOEK

penalty	↓	niet oppervlakkig	↓	alom	↓	het Romeinse Rijk	↓	vleesproduct	↓	tuingerei
listige vraag	→	Europese hoofdstad	↓	lening	↓		↓		4	↓
↓		↓		↓		↓				
eiergerecht	→							zangnoot	→	
kampeerauto	↓			3				stampot	↓	
↓										
ijzer	→									
rund	5			weefsel	→					2
↓				met dank	↓					
↓										
geheim-schrift	→									
elek. eenheid v. weerstand	7									
↓										
↓				getemd	→					
↓				rondhout	9			vogel	1	vogelproduct
grondsoort	→									
take	8			afmeting	→					
↓										
↓								streling	→	

1	2	3	4	5	6	7	8	9
---	---	---	---	---	---	---	---	---

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? **KERK & leven · Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.